

Conferința anuală de fiscalitate

Noutățile fiscale în vigoare în anul 2010

Romania în 2010

O analiză economică

28 ianuarie 2010

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Cuprins

-
- ▶ Economia României în 2009
  - ▶ Perspectivele economice în 2010
  - ▶ Principalele tendințe în 2010
  - ▶ Situația României din punct de vedere fiscal
  - ▶ Strategia fiscală pentru anul 2010
  - ▶ Aspecte fiscale de mare interes la începutul anului 2010

Economia României în 2009

- ▶ Evoluția PIB-ului la nivel anual de -7% în 2009, de la +7% în 2008 a condus la o ajustare de 14% a economiei românești într-un singur an.
- ▶ Rata anuală a inflației a ajuns la 4,74% în decembrie 2009 depășind obiectivul Băncii Centrale pentru acest an de 3,5%.
- ▶ Deficitul de cont curent a înregistrat o ajustare descendentă semnificativă, de la 12,4% din PIB în 2008 la aproximativ 4,5% din PIB în 2009. Această corecție s-a produs în întregime în urma scăderii deficitului comerțului exterior.
- ▶ BNR a reușit să mențină un curs de schimb stabil pe tot parcursul anului într-un regim valutar controlat, după deprecierea monedei naționale cu 15% de la sfârșitul anului 2008.
- ▶ Piața forței de muncă a fost puternic afectată de recesiune; șomajul a crescut în mod constant în 2009, mai ales în sectorul privat care s-a confruntat cu probleme mari cauzate de reducerea cererii.

Perspectivile economice în 2010 - tendințe de creștere

Se prognozează că economia va reveni la creșterea sa naturală moderată anul viitor.

Nu se estimează o creștere a PIB –ului mai mare de 5% în viitorul imediat, prin urmare, atât investitorii cât și consumatorii casnici și-au ajustat așteptările în mod corespunzător.

- ▶ În 2010 se prefigurează o redresare modestă, cu o creștere economică de circa 1%, (1,3% conform estimărilor Guvernului).
- ▶ Creșterea în zona euro va fi instabilă în 2010, iar cererea pe principalele piețe de export europene ale României va rămâne redusă.
- ▶ Creșterea medie a cererii la import în ceea ce privește primii 20 de parteneri comerciali ai României este estimată la 1,8% în 2010.
- ▶ În 2010, consumul personal va fi redus din cauza șomajului crescut și a înghețării salariilor.
- ▶ Abia din 2011 se așteaptă o revenire mai mare economiei cu o creștere prognozată de 3,5%.

Perspectivile economice în 2010 - sectorul extern

- ▶ Creșterea datorată exporturilor rămâne principalul scenariu în 2010, deoarece consumul intern nu va crește, iar investițiile sunt amânate.
- ▶ Deficitul de cont curent se va situa la același nivel ca în anul anterior, circa 4-5% din PIB.
- ▶ Regulile mai severe de creditare și încetinirea creșterilor salariale vor afecta atât importurile cât și deficitul comercial în 2010.
- ▶ Influxul de investiții străine directe va crește probabil în 2010 la 8 mld U\$, după ce a cunoscut o scădere dramatică mai mare de 50% în 2009 (de la 13 mld U\$ la 6,1 mld U\$).

Principalele tendințe în 2010

1. România ar putea ieși din recesiune în primul semestru al anului 2010, dacă evoluția economică din zona euro va continua să se amelioreze.
2. Redresarea integrală a economiei locale va fi dificil de obținut în absența cererii interne.
3. Rata șomajului, de 7,8% în prezent, va continua să crească în prima jumătate a anului 2010.
4. Consolidarea fiscală reprezintă soluția în 2010. România trebuie să parcurgă un program de consolidare fiscală dur, dar indispensabil în anii ce urmează.

1 2 3 4

Situația României din punct de vedere fiscal

Deficitul bugetar a înregistrat o creștere mare în ultimii patru ani.

De la 1,5% din PIB în 2006, a ajuns la 2,8% din PIB în 2007 4,9% din PIB la finele lui 2008, și a crescut în continuare în cursul anului 2009.

- ▶ În noiembrie 2009, deficitul bugetar al României a ajuns la aproximativ 6% din PIB, cu 1,3% sub obiectivul stabilit în Acordul Stand-by (cifra de la finalul anului 2009 va fi comunicată de Institutul Național de Statistică la sfârșitul lunii ianuarie a anului curent).
- ▶ Datoria publică a României se situează la un nivel mai mic decât în alte țări, dar va continua să crească; de aceea, România trebuie să își consolideze sistemul fiscal în vederea reducerii deficitului bugetar la 5,9% din PIB în 2010 și apoi sub limita de 3% prevăzută de Tratatul de la Maastricht.

Evoluția deficitului bugetar în perioada 2006-2009

Fiscal data	2006	2007	2008	2009
Ytd cummulated data [RON mn]				(YTD Oct)
Central Government budget				
Revenues	40,698	48,985	61,030	45,451
Tax revenues*	57,777	69,514	86,871	68,389
Profit tax	7,905	10,529	13,046	11,219
Income tax	9,753	14,375	18,388	15,469
VAT and excise tax	37,706	43,755	54,475	41,140
- TVA	27,763	31,243	40,875	28,488
- excises	9,943	12,512	13,599	12,652
Custom duties	2,413	856	962	562
Expenses	51,236	64,374	80,890	72,046
Balance	-10,538	-15,389	-19,860	-26,595
% of GDP	-3.1%	-3.8%	-3.9%	-5.4%
Local budgets				
Revenues	27,693	36,803	45,698	38,950
Expenses	25,361	33,931	49,396	38,493
Balance	2,333	2,872	1,409	457
% of GDP	0.7%	0.7%	0.3%	0.1%
Central+Local Budgets				
Revenues	68,392	85,788	106,728	84,401
Expenses	76,596	98,305	130,286	110,539
Balance	-8,205	-12,517	-18,451	-26,138
% of GDP	-2.4%	-3.1%	-3.7%	-5.3%
Social Security Budget				
Revenues	20,311	24,616	33,654	31,664
Expenses	18,528	23,077	33,681	33,540
Balance	1,783	1,538	-27	-1,876
% of GDP	0.5%	0.4%	0.0%	-0.4%
General Government budget				
Revenues	106,885	127,108	164,467	131,044
Expenditures	111,985	136,557	189,122	156,552
Balance	-5,100	-9,448	-24,655	-25,508
% of GDP	-1.5%	-2.8%	-4.9%	-5.1%

* including taxes collected by central government, but further transferred to local governments

Acordul Stand-by

- ▶ În aprilie 2009 România a semnat un acord stand-by cu FMI pentru suma de 19,5 mld euro, acesta reprezentând de fapt un împrumut sindicalizat, acordat de FMI, dar și de Comisia Europeană și Banca Mondială.
- ▶ Măsurile principale ale acestui acord vizează întărirea politicii fiscale cu scopul de a reduce nevoile de finanțare ale guvernului și de a îmbunătăți sustenabilitatea fiscală pe termen lung, pregătind astfel România pentru o posibilă intrare în zona euro.
- ▶ Primele două tranșe au fost folosite pentru a majora rezervele valutare ale băncii centrale și a susține moneda națională, pentru finanțarea deficitului bugetar masiv și finanțarea deficitului de cont curent.
- ▶ A treia tranșă se va acorda “cel mai probabil” în luna februarie, potrivit declarației directorului FMI. Cea de-a patra tranșă ar putea fi acordată concomitent, dar nu s-a luat încă o decizie finală în acest sens.

Strategia fiscală pentru anul 2010

- ▶ În conformitate cu acordul stand-by, Guvernul va întreprinde o serie de măsuri în următoarele domenii:
  - ▶ Restructurarea sectorului public în vederea reducerii numărului de funcționari, împreună cu reforma sistemului de salarizare
  - ▶ Reforma sistemului de pensii
  - ▶ Introducerea legii privind responsabilitatea fiscală și stabilirea unui cadru bugetar obligatoriu termen mediu
  - ▶ Reforma întreprinderilor publice
  - ▶ Reorganizarea relațiilor financiare cu guvernele locale și entitățile autofinanțate pentru a asigura un nivel mai mare de răspundere financiară
  - ▶ Sporirea eficienței administrației fiscale

Aspecte fiscale de mare interes la începutul lui 2010

- ▶ Prevederi fiscale noi deja introduse
- ▶ Bugetul de stat pe 2010 și deficitul bugetar
- ▶ Cerințele FMI potrivit Acordului de împrumut
- ▶ Discuții privind propunerile de impozite noi
(de ex. impozitul forfetar, impozitul pe avere, impozitul pe proprietate)
- ▶ Impozitarea micro-întreprinderilor
- ▶ Certificarea declarațiilor fiscale

Venkatesh Srinivasan

Partener, Directorul departamentului de asistență fiscală

Alex Milcev

Partener departamentul de asistență fiscală

Tel: +40 21 402 4000

Fax: +40 21 310 7193

Email: office@ro.ey.com

Ernst & Young

Audit | Taxe | Tranzacții | Consultanță

Despre Ernst & Young

Ernst & Young este lider mondial în sectorul serviciilor profesionale de audit financiar, asistență & conformitate fiscală și asistență tranzacțională. Cei 144.000 de angajați din lume împărtășesc aceleași valori și același angajament ferm față de calitate. Ernst & Young își aduce contribuția oferind angajaților, clienților și comunităților acestora sprijin în atingerea potențialului.

Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.

© 2010 Ernst & Young.
Toate drepturile rezervate.